

Aliot

Yrityskonsortioista voimaa meriteollisuuteen

KARI HÄRKÖNEN
Turun Sanomat

26.7.2017 14.03

ALIO

Viime syksynä olin seminaarissa, jossa keskusteltiin laiva- ja telakkateollisuuden tilanteesta Varsinais-Suomessa. Telakan johto kertoi useista kymmenistä eri toimialoista, joita tarvitaan laivan ...

Yrityskonsortioista voimaa meriteollisuuteen

25.06.2017

Viime syksynä olin seminaarissa, jossa keskusteltiin laiva- ja telakkateollisuuden tilanteesta Varsinais-Suomessa. Telakan johto kertoi useista kymmenistä eri toimialoista, joita tarvitaan laivan rakentamiseen. Erityisen havahduttavaa oli se, että johto suorastaan harmitteli median mieltävän heidät metallipajaksi, jossa painetaan hikihatussa niin, että kipinät sinkoilevat. He ilmoittivat, etteivät enää päästä lehdistöä ollenkaan 'konehuoneeseen'. Syy tähän oli se, että he haluavat ilmaista todellisen huolenaiheensa tulevaisuuden resurssitarpeidensa suhteen.

Metalliala on vain yksi kymmenistä osaamisaloista, joita laivan rakentaminen edellyttää. Lisäksi tarvitaan sähköä, putkea, automatiikkaa, logistiikkaa, suunnittelua, arkkitehtuuria, sisustamista, puuteollisuutta, ravintola-alan erikoisosaamista jne. Esimerkiksi YLE uutisoi toukokuussa, että Turun yliopiston erikoistutkijan Tapio Karvosen mukaan Meyerin telakka tulee tarvitsemaan yhä enemmän digitalisaation ammattilaisia. Pelkästään vuoteen 2024 ulottuva Meyerin tilauskanta aiheuttaa vakavan resurssointihaasteen jo pelkästään laivanrakennuksen perusosaamiselle. Nykyaikaisten teknologioiden mukaantulo meriteollisuuteen tarkoittaa lisäksi paljon sellaista osaamista, jonka tuottaminen perinteisillä laivanrakennusverkostoilla ei tule riittämään. Esimerkiksi

telakalla laiva rakentuu noin 80-prosenttisesti alihankkijoiden voimin – telakalle suoraan tekevien suurten kokonaistoimittajien ja niiden alihankkijoiden, ja mahdollisten alihankkijoiden alihankkijoiden turvin. Tulevaisuudessa koko alihankintaverkoston kapasiteetti punnitaan.

Nykyisten toimijoiden on uudistuttava ja mukaan mahtuu varmasti myös paljon uusia toimijoita.

Kaikki teollisuuden suurtilauksiin liittyvät uutiset ovat tietenkin positiivisia haasteita Turulle ja Varsinais-Suomelle. Vaikka suoraan laivanrakennukseen liittyviä tarpeita löytyy usealta kymmeneltä eri toimialalta, tulee lisäksi varautua kaikkiin oheispalveluihin, joita vaaditaan yritysten ja niiden kasvavan henkilöstön perustarpeisiin ja hyvinvointiin. Näitä voivat olla tilapäisten ja pysyvien uusien asuntojen järjestäminen, henkilöstön ja tavaran kuljetukset, työluvut, työvaatteet, työterveyspalvelujen lisääntyminen ym. lukuisat tuotteet ja palvelut, joita yhteisö vaatii toimiakseen.

Siinä missä julkinen sektori ottanee hoitaakseen paljolti koulutustarpeisiin liittyviä asioita, tulisi yrityksiä myös tukea digitaalitekniikan ym. perinteisestä teollisuusrakentamisesta poikkeavien innovatiivisten ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittämisessä. Yrityksillä itsellään on kuitenkin suurin vastuu tulevaisuuden tarpeisiin vastaamisessa. Teollisuuden kysynnän kasvaessa ja monimutkaistuessa yksittäiset yritykset eivät välttämättä pysty kilpailemaan pelkästään omalla perinteisellä tuote- ja palvelutarjonnallaan. Lienee selvää, että autoja rakennetaan Uudessa kaupungissa ja laivoja rakennetaan Turussa riippumatta siitä, tulevatko tuotteet ja palvelut Varsinais-Suomesta tai edes Suomesta. Paikallisten yritysten on pystyttävä saumattomaan yhteistyöhön yli toimialarajojen. Mustasukkaisuudelle ja turhalle kilpailulle ei tässä ole sijaa, sillä kaikille tarpeellisille tuotteille ja osaaville tekijöille riittää varmasti kysyntää. Kysymys on siitä, pystytäänkö yhteistyössä tekemään asiat mahdollisimman paikallisesti, vai annetaanko epäterveen kilpailun viedä tilaukset kauemmas sellaisille toimijoille, joiden yhteistyö tuottaa haluttua palvelua.

Nyt tarvitaan positiivista rakennemuutosta. Tästä yhtenä osoituksena on Esko Ahon taannoinen nimittäminen Lounais-Suomen positiivisen rakennemuutoksen yhteyshenkilöksi. Aho peräänkuuluttaa Taloussanomissa (15.5.2017), että Varsinais-Suomeen on tulossa jopa 30 000 uutta työpaikkaa. Suuri osa näistä paikoista jalkautuu käytännössä PK-sektorille, kuten teollisuuden alihankintayrityksiin. Yritysten yhteistyötä voidaan kehittää monenlaisilla alueellisilla rakenteellisilla ratkaisuilla, mutta otan esille vain yhden – yrityskonsortiot. Toimiva konsortio vaatii aktiivisia yrittäjiä verkostoitumaan positiivisen yhteistyön hengessä. Ajatuksena on, että liikekumppanin saama tilaus ei ole toiselta pois, vaan pikemminkin mietitään, miten oman palvelutarjonnan laatua ja toimituskapasiteettia voidaan parantaa liikumppanin osaamisen ja palveluiden turvin.